

Dr. Györffy István
Ügyvéd
4001, Debrecen, Pf. 475
Tel.: 30/903-1300, Fax.: (52) 322-430
Cégkapu: 58234695, LAOSZ: 36060975
e-mail: gyorffyistvan@gmail.com
cegkapu.dr.gyorffyistvan@gmail.com

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/1265-2/2018	
Érkezett: 2018 OKT 05.	
Dokumentum: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 1 db	

Alkotmánybíróság

Hiv. szám: IV.1265-1/2018

Tárgy: hiánypótlás

1535, Budapest
Pf. 773.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

[1] Alulírott, dr. Györffy István ügyvéd, mint [REDACTED] kérelmező meghatalmazott jogi képviselője, csatolt meghatalmazásom alapján, a Tisztelt Alkotmánybíróság hiánypótlási felhívásában foglaltakra tekintettel az alábbiakat kívánom előadni:

[2] Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. CL. törvény 27. §-alapján

ALKOTMÁNYJOGI PANASZT

nyújtott be ügyfelem azt teljes egészében fenntartva, az alábbiakkal kívánom kiegészíteni:

[3] Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Miskolci Járásbíróság 38.B.271/2018/2 szám alatt valamint a Miskolci Törvényszék 3.Bf.231/2018/4 szám alatti döntésének alkotmányellenességét és azokat az Abtv. 43 §-ának megfelelően semmisítse meg.

[4] A kérelmező hamis tanúzás büntette miatt emelt pótmagánvádat [REDACTED] szemben. A Miskolci Járásbíróság a 38.B.271/2018/2 szám alatt meghozott végzésében a [REDACTED] pótmagánvádló – jogi képviselője – által benyújtott pótmagánvádat elutasította, arra hivatkozással, hogy a hamis tanúzás bűncselekményének sértettje nem lehet magánszemély, mivel az az igazságszolgáltatás elleni bűncselekmények között került szabályozásra, így annak nem tekinthető a kérelmező sértettjének.

[5] A Miskolci Járásbíróság végzésével szemben a kérelmező – jogi képviselője útján - fellebbezéssel élt, amely fellebbezésben kifejtésre került, hogy – visszaulva már a vádindítvány [17]-[22] pontjaira is – hogy önmagában az a körülmény, mely szerint az adott bűncselekmény az igazságszolgáltatás rendje elleni bűncselekmények között került elhelyezésre, nem zárja ki azt, hogy a hamis tanúzás büntettének – a jogirodalomban is ismerten és elismerten – több jogi tárgya is legyen, amelyből következőleg az adott bűncselekmény büntető törvénykönyvben való elhelyezése nem jelenti azt, hogy annak sértettje nem lehetek.

Ugyancsak kifejtésre került, hogy a pótmagánvádas eljárás „alapját” képező „sértetti kategória” vizsgálata során nem a büntető törvénykönyv, hanem a büntető-eljárási törvény rendelkezéseiből kell kiindulni, amely jóval tágabban fogalmazta meg a sértett fogalmát. A vádindítvány benyújtásakor valamint annak elbírálásakor hatályos régi büntetőeljárási törvény (1998. évi XIX. törvény, a továbbiakban: régi Be.) 51. § (1) bekezdése adta meg a sértett fogalmát, amely értelmében sértett az, akinek jogát vagy jogos érdekét a bűncselekmény sértette vagy veszélyeztette.¹ Az eljárási törvény értelmében a sértett fogalma jóval tágabb körben került megfogalmazásra, mint a büntető törvénykönyv szerkesztése során alkalmazott jogi tárgy kategóriája.

1 A jelenleg hatályos 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: új Be.) 50. §-a is hasonlóképpen szabályoz: „A sértett az a természetes vagy jogi személy, akinek vagy amelynek a jogát vagy jogos érdekét a bűncselekmény közvetlenül sértette vagy veszélyeztette”.

[6] A fellebbezés folytán eljáró Miskolci Törvényszék 3.Bf. 231/2018/4 szám alatt meghozott végzésével a Miskolci Járásbírság vádindítványát elutasító végzését – annak helyes jogi indokaira való hivatkozással helyben hagyta. A másodfokú bíróság végzésében a 90/2011 BK. Véleményre valamint a 2011.2301 EBH döntésre hivatkozással kifejtette, hogy a hamis tanúzás bűncselekményének a kérelmező nem sértette, így pótmagánvád benyújtására jogosult, amelyből következőleg a benyújtott vádindítvány nem a jogosulttól származik.

[7] Az ügyben a kérelmező valamennyi rendes jogorvoslati lehetőséget kimerítette, a Miskolci Járásbírság határozatával szemben fellebbezéssel élt. A Miskolci Törvényszék, mint másodfokú bíróság határozatával szemben további fellebbezésnek helye nincs. Az ügyben felülvizsgálati kérelem nem került előterjesztésre a Kúriára.

[8] A kérelmező a Miskolci Törvényszék, mint másodfokú határozatát 2018. június 8. napján, postai úton vette kézhez, így a kérelmező megtartotta az Abtv. 30. § (1) bekezdésében nyitvaálló 60 napos határidőt, amikor az alkotmányjogi panaszát a Miskolci Járásbíróságnak címezve postára adta.

[9] Az indítványozó érintettsége az ügyben abban áll, hogy az alapügyben, amelyben a pótmagánváddal érintett hamis tanúzás bűncselekménye megvalósult, éppen azon vallomás(ok)on alapult amelyeket a hamis tanúzás érintett. A hamis tanúzás miatti eljárás lefolytatásához „elemi érdeke” fűződik az indítványozónak azon okból kifolyólag, hogy ezáltal tudja az igazát alátámasztani, amely körülmény – figyelemmel a Be. szabályaira – a későbbiek során egy perújítási eljárásnak is alapját képezheti.

[10] Az indítványozó által a kérelmében megjelölt alapjogsérelem (az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésének, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének a megsértése) a bírói döntést érdemben befolyásolta, méghozzá olyan mértékig, hogy a kérelmező által benyújtott pótmagánvád éppen ezen alapjogsérelem folytán nem került érdemben elbírálásra, az eljárás ezen alapjogot sértő bírói rendelkezésekre hivatkozással nem került lefolytatásra.

Ezen túlmenően alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés az, hogy a bírói gyakorlat alkalmas lehet-e arra, hogy az egyébként a törvény által megengedett joggyakorlást (a pótmagánvád benyújtását) leszűkítse, és a megszorító „rendelkezések” alkalmazásával, a törvényben nem szabályozott kizáró körülményeken túlmenően további elutasítási okokat állapítson meg.

[11] Az ügyben eljáró bíróságok (a Miskolci Járásbírság valamint a Miskolci Törvényszék) megsértették az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdését, amely értelmében a törvény előtt mindenki egyenlő. Az alapjogsértés ott érhető tetten, hogy míg a büntető-eljárási törvény szabályozása² értelmében – amely éppen az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének a büntetőeljárási jogba való „átültetését” valósítja meg – a sértett az, akinek a jogát vagy jogos érdekét a bűncselekmény sértette vagy veszélyeztette. A sértettnek biztosítja az eljárás törvény azt, hogy pótmagánvádlóként lépjen fel abban az esetben, ha az ügyben a feljelentést elutasították, a nyomozást megszüntették, az általa sérelmesnek tartott, jogát vagy jogos érdekét sértő döntéssel szemben.

[12] A sértettként való fellépést a jogalkotó mindenfajta megszorítás nélkül biztosítja a sérelmet szenvedett félnek, mindösszesen egyetlen egy általános feltételt támaszt vele szemben: azt, hogy a bűncselekmény jogát vagy jogos érdekét sértse vagy veszélyeztesse. Abban az esetben, ha ezen általános feltétel fennáll, akkor az adott személyt az eljárás során a sértetti pozíció illeti meg, az ebből eredő jogokkal – pl. pótmagánvád benyújtása – illetőleg kötelezettséggel egyetemben.

[13] Igen jelentősen sérül a törvény előtti egyenlőség kritériuma akkor, amikor a bírói gyakorlat – így a jelen panasszal érintett bírói határozatok – a „törvényen kívüli”, a törvényben nem szabályozott - „a bírói

2 Régi Be. 51. § (1) bekezdés

gyakorlat által kimunkált – további feltételeket támasztanak a joggyakorlással szemben. Jelen esetben ez azt jelenti, hogy az ügyben eljáró bíróságok az indítványozó „kárára”, a bírói gyakorlatra hivatkozással, megszorítólag értelmezték a sértett törvényi fogalmát, amely megszorító értelmezésre hivatkozással arra a megállapításra jutottak, hogy az indítványozó pótmagánvád benyújtására nem jogosult. Az eljáró bíróságok indokolása nem törvényi rendelkezésen alapult – mivel a bírói döntéseket alátámasztó jogszabályi rendelkezés nincs – hanem a bírói gyakorlaton, valamint egy másik jogterület, a büntető anyagi joghoz kapcsolódóan kialakított -az eljáró bíróság által tévesen hivatkozott – jogirodalmi megállapításokon. A bíróságok által hozott döntések nem törvényi rendelkezéseken, hanem gyakorlaton alapultak, amely gyakorlat azonban nem vezethet oda, hogy a törvényben biztosított jog gyakorlása lehetetlenné váljon.

[14] Azáltal, hogy az eljáró bíróságok törvényen kívüli feltételrendszerre hivatkozással különbséget tettek sértett és sértett között, megsértették a törvény előtti egyenlőség alapjogként deklaráltelvét. Mindezt akként, hogy a különbségtételnek a tényleges következménye az lett, hogy az indítványozó a törvényben biztosított jogával élni nem tudott, annak gyakorlásától elzárták.

[15] Amellett, hogy a bíróságok jogot alkottak akkor, amikor a sértett fogalmát az eljárási törvényben meghatározottaknál lényegesen szűkebb körben vonták meg, egyúttal tartalmilag kiürítették az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének az alkalmazhatóságát is a kérelmező tekintetében, mivel elzárták attól a lehetőségtől, hogy az ügyében törvényben felállított, független és pártatlan bíróság dönthessen, hiszen jelen esetben ez – mivel a kérelmező feljelentése elutasításra került – csak és kizárólag a büntető-eljárási törvényben éppen az ilyen esetekre szabályozott pótmagánvádas eljárás keretében valósulhatott volna meg. Azáltal, hogy a Miskolci Járásbíróság valamint a Miskolci Törvényszék formai okra hivatkozva – arra, hogy a kérelmező nem lehet sértett, mivel a hamis tanúzás bűncselekményének nincs sértettje – elutasította a kérelmező által benyújtott pótmagánvádat elzárta attól a lehetőségtől, hogy az ügyében bíróság dönthessen valamint a hathatós jogorvoslattal tudjon élni az ügyesség elutasító határozatával szemben, annak ellenére, hogy a hamis tanúzás bűncselekményét éppen az ő sérelmére követték el.

[16] Mindezekre tekintettel az alábbi megállapítások tehetők:

A) Az ügyben eljáró bíróságok, annak ellenére, hogy erre törvényi felhatalmazásuk nem volt, ténylegesen jogot alkottak akkor, amikor a büntető-eljárási törvényben nem szabályozott további feltételt támasztottak az eljárásjogban ismert sértetti fogalom meghatározása során, akként, hogy a jogalkotó akarattal ellentétesen, a törvényi feltételeken túlmenően további követelményt állítottak fel a sértett fogalmának megvalósulásához.

B) A „bírói jogalkotás” következményeként az eljáró bíróságok különbséget tettek az eljárásjogi sértett és sértett között büntető anyagi jogi szempontól, arra hivatkozással, hogy a sértetté válás előfeltétele az is, hogy az adott személy sérelmére megvalósított bűncselekmény esetén a büntető anyagi jogban az adott bűncselekménynek az elsődleges jogi tárgya az adott személy sérelme legyen. Ezáltal sérült az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése, a törvény előtti egyenlőség alapkövetelménye, hiszen nem lehet sértett és sértett között különbséget tenni a sérelmére megvalósított bűncselekményre hivatkozással.

C) A bíróságok eljárásának következtében az indítványozó az általa sérelmesnek tartott döntéssel szemben – a feljelentés elutasítása – nem élhetett hathatós jogorvoslattal, figyelemmel arra, hogy az általa előterjesztett vádindítványt a bíróság érdemben nem bírálta felül, azt formai okra hivatkozással elutasította, annak ellenére, hogy a büntető-eljárási törvény éppen ezen esetekre szabályozta a pótmagánvádlóként való fellépés jogi lehetőségét. Ezáltal sérült az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében biztosított jogorvoslati joga.

D) A Miskolci Járásbíróság valamint a Miskolci Törvényszék eljárása következtében az indítványozónak sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében biztosított alapjoga, az, hogy ügyét törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, észszerű

Dr. Györfy István
Ügyvéd

határidőn belül bírálja el, mivel az ügyben tárgyalás tartására nem került sor, az indítványozó által benyújtott vádindítvány érdemi megvizsgálására sor sem került.

E) A Miskolci Járásbíróság és a Miskolci Törvényszék eljárása során sérült az Alaptörvény 28. cikke is, tekintettel arra, hogy a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban kell értelmeznie. Az ügyben eljáró bíróságok azonban a jogalkotó céllal ellentétesen értelmezték a jogszabályt, mivel a jogalkotónak az volt a célja a pótmagánvád törvényi szabályozásával, hogy minden olyan személynek, akinek jogát vagy jogos érdekét az adott bűncselekmény sértette vagy veszélyeztette, megillessen annak lehetősége, hogy büntetőjogi igazának a bíróság(ok) előtt szerezzen érvényt. Ezen jogalkotói szándék egyértelműen megállapítható magának a büntető-eljárási törvény szövegéből, mivel a törvényszöveg a jog vagy jogos érdek sérelme vagy veszélyeztetése – függetlenül attól, hogy milyen bűncselekmény valósul(t) meg – kritérium fennállása esetében biztosította a pótmagánvád benyújtásának a lehetőségét. Abban az esetben, ha a jogalkotó a bírósághoz való fordulás ezen lehetőségét korlátozni vagy bizonyos bűncselekmények esetében ki akarta volna zárni, akkor magában a törvényszövegben kellett volna megadnia azon feltételeket/bűncselekményeket, amelyek esetében a pótmagánváddal való fellépés lehetőségét korlátozni kívánta volna. A jogalkotó azonban a jogszabály szövegében ilyen feltételeket nem szabályozott, így az ügyben eljáró bíróságok a jogszabályt egyszersmind a jogalkotói akarral ellentétesen is értelmezték.

[17] Figyelemmel arra, hogy a pótmagánvád elutasításáról szóló jogerős döntésben kötelezés nincs, így a bírósági döntés végrehajtásának a felfüggesztését kérni nem lehet, ilyet a kérelmező nem kért.

Debrecen, 2018. október 1.

Dr. Györfy István

ügyvéd

Deb. Vár u. 2. III/4.

Zám. 6052/17

Dr. Györfy István

Melléklet:
ügyvédi meghatalmazás